

A JURISICS VÁR

A kőszegi alsóvár legrégebbi része a 13. században épült. Az eredetileg gótikus stílusú belső várat később kibővítették; a reneszánsz és barokk korban is átalakított épületegyüttes uradalmi várkastélyként szolgált. Kétszigetes jellege ma is megfigyelhető: jól látható, hogy az elővárat és a belső várat is vizesárok vette körül.

A kép a reneszánsz folyosón készült az első emeleten, a lovagterem főbejárata előtt. Betekintést nyerhetünk a vár udvarára, és jól látszik a turisták által is látogatható északi torony.

Az elővár épületei gazdasági célokat szolgálták, itt volt a kocsiszín, az istálló, s itt helyezték el az őrséget is. Az elővár udvarából az egykori vizesárok fölött vezető, csapóhid elbontása után épült téglahídon lehet eljutni a belsővárig. Az északi szárnyban gótikus falfestések őrződtek meg, az ablakok körül reneszánsz festés és sgraffito látható. A vár az 1532-ben, a Bécs felé nyomuló oszmán hadak rohama elleni védekezést vezető várkapitányról kapta a nevét. Jurisics Miklós maroknyi védőserege 19 ostromot vert vissza; az ő győzelmeikre emlékeztet a Kőszegen mindennap 11-kor megszólaló harangszó.

A vár déli sarkán található Forintos bástya előtt készült a kép, bemutatva a körbejárható ágyúpadot.

Kőszeg várának első említése 802-ből származik: Einhard krónikája említi castellum Guntionis néven. A tatárok elvonulása után kezdődött meg az Alsóvár kiépítése a völgybeli település mellett, ami a középkorban átvette a nehezen megközelíthető Felsővár földesúri birtokközpontjának szerepét. A 13. század végén birtokosa a Héder nemzetség volt. 1289-ben Albert herceg elfoglalta a várat. 1291-ben III. András a hainburgi béke feltételeinek

megfeleően az Óvárat leromboltatta. 1327-ben Károly Róbert több háborúskodás után elfoglalta a Kőszegi családtól a várat, majd győzelme után 1336-ban jelentős privilégiumokkal segítette a város lakosait a fejlődésben. Az osztrák betörések megelőzése érdekében fokozatosan kiépítették a városfalakat, melyeket erős tornyok védelmeztek. A falakat övező árkokba pedig, a közeli Gyöngyös patak vizét vezették be. 1392-ben a vár a Garai családé, 1445-ben a Habsburgoké volt, tőlük Hunyadi Mátyás 1482-ben visszavette, de 1492-ben a Habsburgok ismét elfoglalták.

Legismertebb ostromát az 1532-ben Bécs városa felé vonuló Szulejmán török szultán óriási seregétől szenvedte el, aki ellen Jurisics Miklós várkapitány mintegy ezerfőnyi, kisebb részben katonáiból, de inkább a bemenekült környékbeli jobbágyokból szervezett védősereget. A huszonöt napos viadal során az Oszmán Birodalom hadai minden lehetséges eszközt bevetettek. Végül közös megegyezéssel nyolc toronyra nyolc török zászlót engedtek kitűzni a magyarok, így a szultán számára látszólagos győzelmet jelenthetett neki Ibrahim török nagyvezér, így elvonulhattak Kőszeg falai alól déli irányba. A szultán a Király-völgy, és a Kálvária-hegy közötti dombról követte az eseményeket. Ez a hely azóta a Szultán-domb elnevezést viseli. Mivel Bécs városát jelentős osztrák seregek biztosították. Habsburg Ferdinánd a hősiességéért Jurisich Miklóst bárói rangra emelte és neki adományozta Kőszeg városát. Jurisich azonban fiú utód hátrahagyása nélkül halt meg, így visszakerült a királyi kamara kezelésébe. 1695-ban a vár és az uradalom Esterházy Pál (nádor) birtokába került, majd a család egészen 1931-ig birtokolta a kőszegi várat. Ezt követően eladták és honvédségi tulajdonba került 1955-ig.

Az előző évszázadokban még sokszor ostromolták a kereskedővárost az erdélyi, császári és kuruc csapatok, mert gazdag polgárházaival vonzó zsákmányt jelentett. 1777-ben a várat tűzvész pusztította, ekkor bontották le védőműveinek nagyobb részét.

forrás: <http://jurisicsvar.hu/hu/jurisicsvar/var/>

A savariai Iseum

A savariai Isis szentély legkorábbi feliratos emléke a Tiberius Barbius Valens által állított oltárkövön külön érdekessége, hogy az állítója a város egyik duumvirje (polgármestere) volt.

Ez mindenképpen jelentős helyi Isis közösségre és egy minden bizonnyal fából épült szentély meglétére utal már a Kr.u. 1 század végén. Talán ennek a szentélynek a levert vakolatából származnak azok az impozáns freskótöredékek, amelyek életnagyságú Isis papokat és papnőket ábrázolnak sistrummal a kezükben.

Hadrianus császár idején a szentélyt kőbe építik és előcsarnokkal bővítik, amelynek homlokzata a Borostyánkő útra néz. A monumentális szentélyegyüttes mérete 44 x 72 m, amellyel a mai ismereteink szerint a Római Birodalom negyedik legnagyobb Iseuma (Alexandria, Róma, Sabbratha). A szentélyt és épületdíszzeit a Kr.u. 2-3. század fordulóján a Severus-dinasztia idején felújítják, erre utalnak a szentély főfeliratának töredékei. Az 1955-61 közötti, Szentlélek Tihámér vezette ásatásokon előkerült a templom homlokzatát díszítő nagyméretű márvány faragványok, épületelemek Pannonia legjelentősebb szakrális emlékévé teszik a savariai Isis szentélyt.

Homlokzati domborművek

A legismertebb dombormű a Sothis-kutya hátán lovagló Isis, ugyanez az ábrázolás díszítette a Róma városi Isis főtemplom homlokzatát is. Szintén monumentálisak a szentély udvarára ledőlt majd 7 méteres 8 tonna súlyú szürkegránit monolit oszloptörzsek, amelyek a Márvány-tenger kis-ázsiai partvidékéről származhatnak (ma Törökország). A szentélyt a Kr.u. 4. század elején Nagy Constantinus uralkodása idején (Kr.u. 320-330-as években) valószínűleg gazdasági-politikai okokból (állami dotáció felszámolása) bezárják. Ezután a szentélyt több szakaszban, szisztematikusan lebontják, helyén szórványos temetkezések történnek. A szentély végső elbontása és a falak alapig való kitermelése I. Valentinianus császár idejére (Kr.u. 364-375) tehető, Ammianus Marcellinus római történetírótól tudjuk, hogy Kr.u. 374 telét a császár Savariában töltötte kvád hadjárata előtt. Ehhez az eseményhez köthető az Iseum szomszédságában a mai Képtár alatt feltárt nagyméretű gabonarakar építése, amelyhez az elbontott szentély építőanyagát használták fel. A bontás és magtár építés után az

Isis szentély területén a törmeléket elplanírozzák és később újabb temetkezéseket ásnak bele, a Borostyán út használata ezután is folyamatos.

forrás: <http://www.iseumsavariense.hu/hu/a-savariai-iseum>

Az Iseum projekt

Iseum - Szombathely

A szentély megtalálását követő helyreállítás óta eltelt évtizedek során a szentély állapota jelentősen leromlott, életveszélyessé vált, illetve az újabb kutatások alapján az építészeti rekonstrukció is túlhaladottnak bizonyult. Mindezek alapján új rekonstrukció igénye fogalmazódott meg.

2007-ben a város Önkormányzata az Új Magyarország Fejlesztési Terv Nyugat-dunántúli Operatív Program keretében pályázott és 2008-ban támogatást nyert a „Szombathely történelmi-régészeti városrész kialakítása II. ütem – Az Iseum rekonstrukciója” elnevezésű projektre.

Az elnyert támogatásnak köszönhetően terv készülhetett a központi szentélyépület mellett a teljes szentkerület egységes szemléletű, a mai épített környezetbe illő átalakítására. Így az egykori pénztárépület fogadóépületté válik, a központi pódiumtemplom arányaiban és megjelenésében a rómaihoz közeli képet mutat, az azt körülölelő szentkerületben pedig az eredeti térkiosztást követő U alakú, interaktív kiállítás megjelenítésére alkalmas múzeum épület létesül. Az újonnan létrejövő intézmény célja az Iseum leleteinek bemutatása mellett, Pannonia vallástörténeti emlékeinek kiállítása, oktatóbázis ill. vallástörténeti tudományos műhely kialakítása is.

2010. szeptember 1-én Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata létrehozta az Iseum Savariense Régészeti Műhely és Tárház elnevezésű költségvetési intézményt, melynek feladata az új kiállítóhely kiállításának berendezése, megnyitása, működtetése.

2013. május 1-től a Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum tagintézménye.

forrás: <http://www.iseumsavariense.hu/hu/az-iseum-projekt>

Jáki Szent György Apátsági templom

A jáki templom története

A jáki templom alapítója a Ják nemzetségből származó Jáki Nagy Márton nemes, a környék gazdag földbirtokosa. A Ják nemzetség alapítója az a Wasserburgi Wecellin nevű bajor lovag, aki Gizella királynő, Szt. István feleségének kíséretében jött be Magyarországra. Itt a királyi testőrség parancsnoka lett és nagybirtokot kapott. A templom és a bencés kolostor alapításának ideje: 1214. Az építés 1256-ig tartott, három szakaszban.

Stílusa alapvetően román, de már megjelennek a gótikus elemek is. Fellelhető a gyönyörű díszítésekben az észak-francia, normann hatás, valamint a burgundi, a bambergi dóm kőfaragók hatása is. Talán az alapító halála vagy a tatárjárás (1241-42) miatt az építkezés félbeszakadt. A befejezést a harmadik ún. provinciális iskola végezte. Munkájuk: az északi hajó lefedése (bordás keresztboltozat), a fő és déli hajók fakazettás lefedése és a Jakab kápolna felépítése.

A felszentelést Omodé győri püspök és Favus pannonhalmi főapát végezték 1256-ban. (A szentelést az alapító nem érthette meg.) Ezt örökíti meg a déli torony alatt látható egyik freskótöredék. A jáki templom előtt temetési jelenet látható.

Az 1331-ből való oklevél 50 szerzetesről tesz említést, amely bizonyára túlzás.

Az 1455-ben gazdátlanra vált jáki kegyuraságot V. László a monyorókeréki (Eberau) Elderbach Berchtoldnak adta, majd később Bakócz Tamás örökölte. Őt követte unokaöccse Erdődy Péter. Ettől kezdve az Erdődy grófi család a kegyúr. A Zrínyi-családhoz csak rövid időre került (1557-1613).

1532-ben, a kőszegi ostromkor, a törökök a monostort és a templomot is megrongálták. Az apostolfejek közül számosat levertek, de másutt is okoztak károkat.

1562 után megszűnt a szerzetesi élet, a kolostornak ma már nyoma sincs.

1626-ban Erdődy Bálint és Zsigmond megegyeztek, hogy a templomot kijavítják.

Valószínűleg ezen restaurálás emlékét őrzi egy szívből látható név és évszám (Theodosius Duchon 1637) a főhajó egyik északi ívében. Egyéb barokk-kori festésmaradvány is fellelhető a templomban. A 17. század közepén az épületet villámcsapás érte, és erősen megrongálta a templom déli részét. Három déli pillért és a főhajófal nagyobb részét újjá kellett építeni. Ez a hatalmas [munka](#) Folnay Ferenc apát nevéhez fűződik (1643-1666). A templom déli kertjébe vezető ún. Folnay-kapu is ekkor épült. Vaskapuját Pölöskei József készítette 1970-ben.

A 18. század végé Erdődy Gábor gróf, apát, aki később egri püspök lett, a tornyokat restauráltatta (1733-35). Az 1756-os egyházlátogatási jegyzőkönyv (vis.can.) gazdagon tagolt hagymasisakról ír; valamint azt is megemlíti, hogy a főhajó cserép-, a mellékhajó fazsindelyes.

1780-ban Szily János Szombathely első püspöke, egyházlátogatásának alkalmával a főhajó tetőzetét és a tornyokat igen elhanyagolt állapotban találta.

1846-ban a szombathelyi püspöki hatóság sürgeti, hogy a templomot művészettörténeti szempontok szerint kell helyreállítani. Ettől kezdve a templom felújítása nem csak egyházi, hanem nemzeti ügy lett.

1892-ben a Műemlékek Országos Bizottsága Möller Istvánt bízta meg a munkálatok irányításával.

1896-1904-ig tartott a templom történetében a második legjelentősebb helyreállítási munka (Magyarország ezeréves fennállásának emlékére). A munkálatokat Schulek Frigyes és Gyalus László vezette. A következő fontosabb teendők: lebontották a déli hajó fölé emelt, Folnay idejében épített emeleti részt. Felfalazták a barokk korban nyitott ablakokat. A barokk oltárok

helyett neoromán oltárokat emeltek. Megújították az áldoztató rácsot, a szószéket és az egykori kegyúri karzat mellvédjét. A szentélytől kiindulva a kórusig új boltozatot készítettek a főszentély mintájára. Ugyanígy a déli hajóban is. A tornyokat is visszabontották a kórusmagasságig. Nagyon sok eredeti kőfaragványt múzeumi megőrzés végett kivettek. Ez a restaurálás az egész templomot érintette.

1902-ben Angster József és fia □ pécsi orgonaépítők □ új orgonát készítettek. A padok és a sekrestye berendezései Budapesten készültek a Gregersen cégnél. A tetőszerkezet Trummer János szombathelyi ácsmester munkája.

1937-ben Gróf Wenchein Frigyes apát idejében olasz művészek restaurálták a főoltár mögött "elfelejtett" Szt. György freskót és a déli torony alatt lévő freskókat.

Az 1980-as évekre ismét esedékessé vált a templom általános restaurálása. Az idő vasfoga, a savas eső sok kárt okozott. 1982-ben a főhajó cserepezése, a két oldalhajó rézzel való lefedése történt meg. A régi rézlemez felhasználásával készült el 1988-ra a II. világháború idején elvitt nagyharang helyett a 11 mázsás új Mária-harang.

A templom és Szt. Jakab kápolna restaurálása az Országos Műemlékvédelmi Hivatal irányításával zajlott. A munkálatokat a mindenre kiterjedő kutatások, szakrajzok, felmérések előzték meg. Eddig elért eredmények: elkészült a nyugati kapuzat ormfala, az apostolok galériája, a szobrok restaurálása és másolata. Kijavították a Jakab kápolnát és annak barokk oltárait.

Elkészült az apáti házak közül a B épület, amelyhez csatlakoztatva új rész is épült, hogy a több száz eredeti faragott követ tárolni lehessen. Folyamatban van az apáti A épület helyreállítása, mely a legértékesebb kövek, szobrok bemutatását szolgálja majd (kőtár).

Az ásatások is szakaszonként folytak. 1990-ben a sekrestyénél, a nagy ablak előtt megtalálták a negyedik apszis alapját. A sekrestye területén apáti kápolna állt. A Jakab kápolnát 1992-ben tárták fel. Beigazolódott, hogy a kápolna nem csontház volt, hanem a falu temploma. Sőt megtalálták a még korábbi templom rotunda rajzolatú fundamentumát, valamint a korabeli temetőt, a XI. századtól kezdve sok-sok halottal.

1991-ben az ún. Mária-oltár restaurálásakor leltek rá a jáki gótikus szárnyasoltárra az elveszettnek vélt négy táblaképpel (Péter, Pál, Bertalan és Ker. Szent János). Visszakerült egykori helyére a nagytemplom északi hajójának az oltárához.

forrás: http://www.jak.hu/index.php?v=1&p=11&function=2_10&lap=1

Józi Bácsi Szállodája***

9700 Szombathely, Halastó u. 2.

A komplexum

Józi Bácsi Vendéglője és Szállodája**** Nyugat Magyarországon egészen pontosan Vas megyében, **Szombathely** szélén 2003-ban nyitotta meg kapuit a szombathelyi szállást kereső, ide érkező, üzleti utazók és kikapcsolódni vágyók számára.

A magas igényeket is kielégítő 3 csillagos szálloda, kiválóan megközelíthető helyen, kertvárosi környezetben 15 db tágas, nemdohányzó szobával, összesen 35 férőhellyel várja kedves vendégeit!

Recepciószolgálatunk személyesen és telefonon is minden nap 24 órában áll vendégeink rendelkezésére.

Egyedi tervezésű, kényelmesen berendezett, légkondicionált [szobáink](#) mindegyike zuhanyozós fürdőszobával egészül ki. A szobák színes televízióval, széffel, telefonnal, minibárral felszereltek. Ingyenes internetelés (WIFI) segíti a modern kor igényeinek kielégítését.

Szállóvendégeink számára [szobafoglalás](#) esetén ingyenesen nyújtjuk a szauna és pezsgőfürdő használat kényeztető lehetőségét!

Kiváló [éttermünket](#) házias jellegű kínálata mellett [rendezvények](#) szervezése, lebonyolítása esetén ajánljuk az Önök figyelmébe.

Lovagkori rendezvénytermünk kiváló helyszíneként szolgál különböző rendezvények, konferenciák, esküvők, tréningek, üzleti és családi ebédek megrendezésére.

Élvezze a szálloda kettős kényelmét: Szombathely és a környező vidék programlehetőségeit, a [turizmus](#) kínálta ajánlatokat, ugyanakkor a csend és zöld környezet békés idilljét. Vállaljuk aktív turisztikai kalandozások szervezését, különböző típusú rendezvények lebonyolítását.

Szállodánkban minden feltétel biztosított a nyugodt pihenésre, többnapos feltöltődésre. Reméljük Önt is hamarosan vendégeink között üdvözölhetjük!

forrás: <http://hotel-szombathely.hu/hu/bemutakozas/a-komplexum>